

Katedra Teorii Kultury i Międzykulturowości

Instytut Filologii Klasycznej i Kulturoznawstwa
Wydział Nauk Humanistycznych UKSW

Działalność badawczo-dydaktyczna Katedry skupia się wokół trzech kręgów problemowych. Są nimi:

1. Podstawy kulturoznawstwa: filozofia i teorie kultury, historia wiedzy o kulturze i kulturach, historia pojęcia, metodologie badania kultur i ich interdyscyplinarność, podstawy dialogu, problematyka narracji i obrazu w kulturach.
2. Badanie polskości: polska szkoła kulturalistyczna i jej metodologie, określanie polskości historycznej i współczesnej.
3. Międzykulturowość: badanie kultur świata, migracje, dialog-polilog kultur i filozofii, filozofia międzykulturowa, komunikacja estetyczna między kulturami, dialogi polsko-żydowski, polsko-niemiecki, polsko-włoski.

W Katedrze powstał załączek studiów włoskich na Wydziale Nauk Humanistycznych.

Przedmioty koordynowane w Katedrze:

1. Wstęp do kulturoznawstwa
2. Warsztat kulturoznawcy
3. Analiza i interpretacja tekstów kultury
4. Współczesne koncepcje kultury i badań kulturowych
5. Wprowadzenie do problematyki międzykulturowości i dialogu kultur
6. Teoria tekstów kultury
7. Wielkie kultury świata
8. Filozoficzne koncepcje kultury I i II
9. Metodologia badań kulturoznawczych
10. Kanony kulturowe, wzory kulturowe
11. Podstawy dialogu i polilogu kultur
12. Dialog-polilog kultur i filozofii
13. Wielkie kultury świata
14. Tożsamość polska
15. Wielkie Pisma ludzkości
16. Interkulturalität und Philosophie (konwersatorium w języku niemieckim)

Specjalizacja Tożsamość i stosunku międzykulturowe (studia II stopnia):

1. Sytuacja prawna emigrantów w globalnym świecie
2. Lektorat języka pozaeuropejskiego
3. Globalizacja i problemy migracji
4. Międzykulturowość w literaturze, filmie i muzyce
5. Stosunki polityczne w świecie arabskim

Seria wydawnicza:

W stronę międzykulturowości pod redakcją Anny Czajki we współpracy z
Magdaleną Woźniewską-Działak

Opublikowane tytuły:

Kultury świata w dialogu, red. i Wstęp Anna Czajka, Wydawnictwo UKSW,
Warszawa 2012, s. 324.

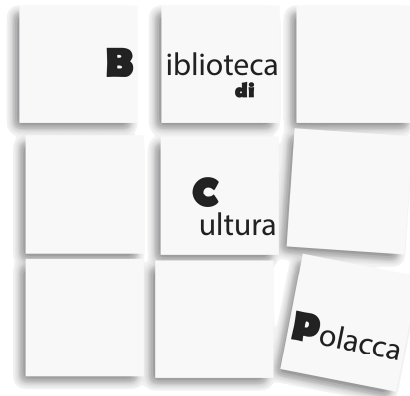
Wielkie Księgi ludzkości, red. i Wstęp A. Czajka, Wydawnictwo UKSW,
Warszawa 2013, s. 317.

Międzykulturowość i filozofia, Wydawnictwo UKSW, Warszawa 2016, s. 216.

Polska i Włochy w dialogu kultur, red. M. Woźniewska-Działak, L. Masi, E.
Nicewicz-Staszowska, Warszawa 2017.

*Colloquia Biblioteki Kultury Polskiej we Włoszech. Polskość w świecie I:
Stanisław Brzozowski*, red. nauk. Anna Czajka we współpracy z Dorotą
Dąbrowską i Magdaleną Woźniewską-Działak (w przygotowaniu).

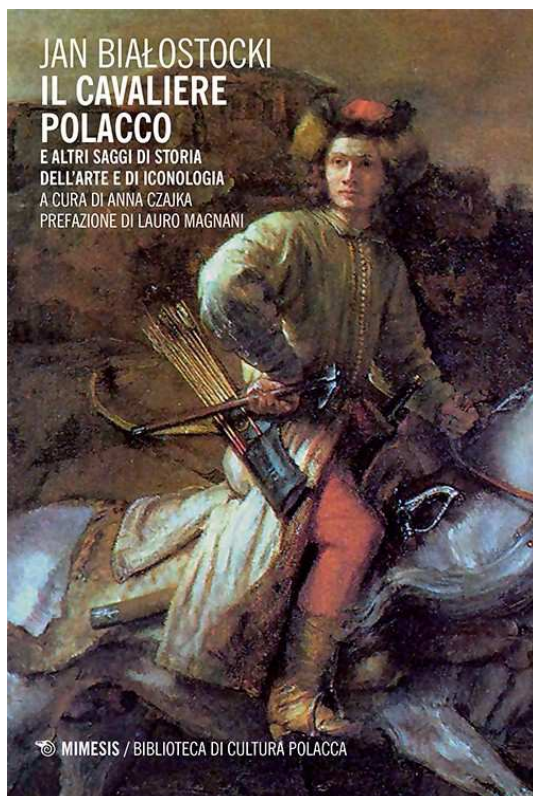
Grant NPRH „Biblioteka Kultury Polskiej we Włoszech”

<http://mimesisedizioni.it/libri/antropologia-intercultura/biblioteca-di-cultura-polacca.html>

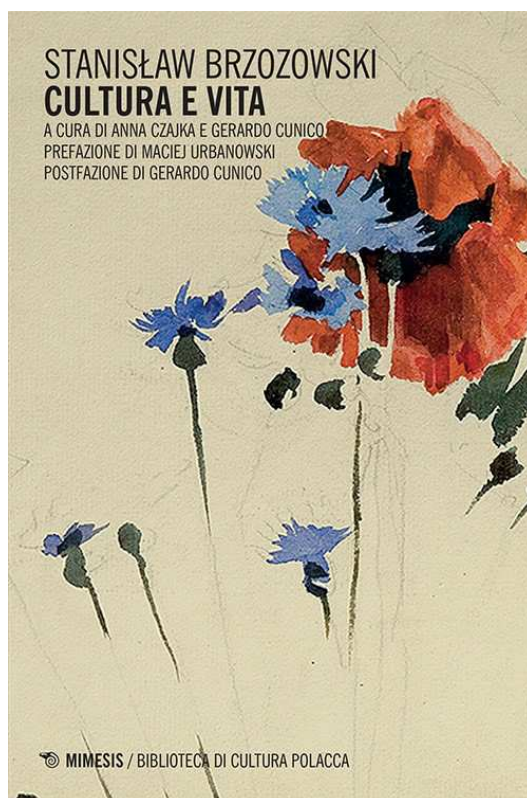
Biblioteka Kultury Polskiej to projekt wprowadzenia wybitnych dzieł humanistyki polskiej na forum badań i dyskusji humanistyki światowej. Obecność humanistyki polskiej jest na tym forum wciąż jeszcze niedostateczna. Tymczasem w polu polskich nauk humanistycznych, pozostających w przeważającej mierze, na skutek oddziaływania specyficznego orientalizmu wewnątrz europejskiego, na marginesie wielkich dyskusji o charakterze europejskim (choćby dyskusja o tożsamości europejskiej) lub globalnym, oddziałuje wiele prac o znaczeniu światowym, których nieuwzględnianie w dyskursie humanistycznym, stanowi ograniczenie zarówno tego dyskursu jak uszczerbkiem dla nauki i rzeczywistości polskiej. Projekt stawia sobie za zadanie poprawę tej sytuacji przez udostępnienie kanonicznych dzieł humanistyki polskiej w wydaniu elektronicznym w renomowanym wydawnictwie włoskim czytelnikom we Włoszech i na świecie.

W projekcie Biblioteki (nawiązującym do tradycji Bibliotek Polskich, choćby Władysława Mickiewicza) wydane są następujące pozycje humanistyki polskiej:

Jan Białostocki, *Jeździec polski i inne eseje*

Stanisław Brzozowski, *Kultura i życie* (wybór esejów)

W przygotowaniu:

- Władysław Stróżewski, *Wokół piękna* (wybór esejów).
- Maria Ossowska, *Normy moralne*

Projekt Biblioteki Kultury Polskiej powinien być kontynuowany aż do momentu spełnienia zadania przedstawienia kanonu humanistyki polskiej.

Projekt współpracy bilateralnej z Uniwersytetem w Genui

„Myśl kulturoznawcza i filozofia włoska; relacje kultura – filozofia”, PBNH 50/16, prof. Anna Czajka-Cunico, kierownik projektu.

Konferencje naukowe

→ Konferencja *Kultury świata w dialogu*, 2 czerwca 2010 r. (z udziałem N. Pawlak, M. Religi, K. Pachniak, K. Gawlikowskiego, P. Boskiego i innych przedstawicieli różnych uczelni w Polsce)

→ Konferencja międzynarodowa *Wielkie Księgi ludzkości*, 13 czerwca 2013 r., z udziałem m.in. M. Bały, K.-J. Kuschela (Uniwersytet w Tybindze), G. Cunico (Uniwersytet w Genui).

→ Panel *Kulturoznawstwo i międzykulturowość* organizowany we współpracy WNH z Polskim Towarzystwem Kulturoznawczym, 20 lutego 2015 r. z udziałem m.in. ks. prof. M. Bały, N. Pawlak (UW), W. Kunickiego (Uniwersytet Wrocławski), J. Nikitorowicza (Uniwersytet w Białymstoku), J. Kurczewskiej (IFiS PAN).

→ *Pogranicza wielokulturowe – lokalne, regionalne, narodowe, ponadnarodowe*; 14-15 maja, organizatorzy: dr Piotr Dejneka, dr Joanna Pietrzak-Thébault, dr Anna Wróblewska, mgr Agnieszka Zalewska, mgr Łukasz Kucharczyk (współpraca).

→ Konferencja międzynarodowa *Colloquia Biblioteki Kultury Polskiej we Włoszech, Polskość w świecie I: Stanisław Brzozowski*, 3 czerwca 2016, z udziałem Andrzeja Walickiego, Jensa Herltha, Gerardo Cunico i in.

→ Konferencja międzynarodowa *Colloquia Biblioteki Kultury Polskiej we Włoszech, Polskość w świecie II: Jan Białostocki*, 19 września 2017 r., z udziałem Lauro Magnaniego (Genua), Juliusza Chrościckiego, Sergiusza Michalskiego (Tybinga), Andrzeja Nakova (Paryż), Józefa Grabskiego (Wiedeń) i in.

Spotkania organizowane przez Katedrę:

- *Narodziny, rozwój i perspektywy badawcze kulturoznawstwa polskiego*, spotkanie z prof. Andrzejem Mencwelem 17 stycznia 2012 r.
  - *Wojny kulturowe dzisiaj*, wykład prof. J. Burszty, 11 grudnia 2012 r.
  - *Doświadczenie estetyczne międzykulturowości religijnej*, 15 listopada 2011 r., spotkanie z artystką fotografikiem i pisarką Moniką Bułaj z udziałem ks. prof. Jarosława Różańskiego i prof. Jacka Kopcińskiego.
  - *INNY / JA. O praktykowaniu etosu pogranicza*, 29 lutego 2012 r., spotkanie z Krzysztofem Czyżewskim, dyrektorem ośrodka „Pogranicze” w Sejnach.
- Wykłady gościnne prof. Gerardo Cunico (Uniwersytet w Genui)
- W ramach współpracy Erasmus i bilateralnej z Uniwersytetem w Genui:
- *Cultura al plurale e prospettiva universale*, 14 lutego 2012;
  - *Philosophy and Interreligious Dialogue*, 14 czerwca 2012 r.;
- We współpracy WNH z Wydziałem Filozofii Chrześcijańskiej:
- *Filozofia religii we Włoszech. Alberto Caracciolo*, 4 lipca 2014 r.,
  - *Religion as a source and remedy of evil*, 12 października 2016 r.

Osoby stale współpracujące z Katedrą:

Prof. Nina Pawlak, UW

Prof. Iwona Kordzińska-Nawrocka, UW

Prof. Katarzyna Pachniak, UW

Prof. Małgorzata Religa, UW

Prof. Krzysztof Gawlikowski, SWPS

Prof. Stanisław Tokarski, PAN

Dr Monika Nowakowska, UW

Ks. Prof. Maciej Bała

Dr Paweł Dąbrowski

Mgr Anna Piłat

Mgr Dominika Potkańska

Dr Małgorzata Walczak

Kontakty naukowe:

Polskie Towarzystwo Kulturoznawcze

Gesellschaft für Interkulturelle Philosophie, Kolonia

Wiener Gesellschaft für Interkulturelle Philosophie

Uniwersytet w Genui

Centro Studi Antonio Balletto